

Svmma Juris Canonici

Comprehensa Tribus Partibus In Qva Distincte Et Svccincte Explicantur,
quæ ad personas, negotia, & iudicia Ecclesiastica ex Canonum præscripto,
pertinent

De Personis Ecclesiasticis, Earumque statu, Dignitate, munere, &
Immunitate

Strein, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1658

[§. II. De eclectione per Scrutnium]

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61816](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61816)

elect. Par. 3. requis. 22. & cap. 13. Emm. Roderic. Tom. 11. Q. 54. artic. 1. Silu lo. sit. Canisius l. 1. inst. 11. Lancelot. l. 1. 11. 6.

§. II.

De electione per Scrutinium

I. **D**E Scrutatoribus extat *cap. 42. de elect.* ubi præcipitur, ut assumantur tres de Collegio fide digni, qui secretò, & sigillatim vota cunctorum diligenter exquirant, & in scriptis redacta mox publicent in communi nullo prorsus appellationis obstaculo interiecto, ut is collatione habita eligatur, in quem omnes, vel major & sanior pars Capituli consentit. Censetur autem sanior pars, quæ pietate, & iustitia prævalet. *Ita ibi.* Nuncius obtinuit in multis locis, ut Scrutatores non ex Capitulo, sed aliunde sumantur exacto iuramento de fide & taciturnitate. *c. Quia propter de elect. Cucchus l. 1. inst. 11. 7. §. sed ne quid. Moscon. l. 1. par. 1. c. 5. Laym. l. 4. Tr. 2. c. 12. num. 6. Arnold. Corvinus l. 1. Aphorism. 11. 4.*

II. Scrutinium duobus modis fieri potest, Voce, Scripto. Rogantur à Scrutatoribus singuli, ut iurati vel iuxta conscientiam suam nominent, qui dignus videatur. Hæc suffragia Notarius aut tabellio excipit. Cùm Scrutatores de ipso Capitulo sunt, postquam Capituli præses elegit, à se invicem exigunt suffragia, duo ab uno, idque ab initio, antequam aliorum auditæ sententiæ sint, ne ex his suam ipsi postremò determinationem accipiant. *Silu. V. Electio. Moscon. de maiest.*

eccl. l. 1. par. 1. c. 2. Vallens. parat. l. 1. ss. 6. §. 40. Azor. 11. l. 6. c. 14. Q. 11.

III. Electione legitimè peracta coram omnibus de Capitulo facienda est publicatio, ut intelligat quilibet, quis, vel qui electi sunt. At nomina eligentium & suffragia, præsertim si scripto data supprimuntur, vel etiam comburuntur. Est autem permissum electoribus ante publicationem mutare, revocare, aut alteri dare suffragium suum, quia nondum omninò completa censetur electio, quamdiu publicatio differtur.

Vbi notandum, si forma in *c. Quia* propter præscripta servanda sit, electionem quasi duplicem fieri; Vnam in privato apud Scrutatores, alteram in publico per publicationem, & acceptationem. Quòd si scrutatores differre publicationem ex quacunque causa voluerint, quilibet ex Capitulo, maxime qui se electum esse confidit, contradicere, aut licet intendere potest. *Con. Tr. sess. 25. c. 6. Lancel. l. 1. ss. 6. Tholos. l. 1. ss. 29. c. 5. Roderic. Tom. 11. QQ. regular. Q. 52. artic. 14. Cucchus l. 1. inst. 11. 7. pag. 70.*

IV. Scrutini publicationem in Capitulo factam proximè sequitur collatio à Scrutatoribus, vel à Capitulo Deputatis facienda videlicet numeri ad numerum, zeli ad zelum, & meriti ad meritum. Numeri collatio fit, ut appareat, an aliquis à maiori parte electus sit: zeli, ut appareat, quis electus sit à saniori parte: Meriti, ut quis è pluribus dignior sit, innotescat. Hoc tempore solius ferè numeri excessus attenditur supponendo neminem ita obligationis suæ immemorem esse, ut indignum eligere velit. His positis, si nulla quæstio moveatur vel contra electores

ctores vel contra electum, aut formam electionis à persona ad id deputata publica & solennis promulgatio fit hoc ferè modo. *Ego N. nomine meo, & eligentium, mihi que consentientium invocata Spiritus sancti gratia in Episcopum, Abbatem, & eligo N. & electum pronuncio, & coram vobis publico in nomine Patris. & c. Suar. IV. de Relig. l. 2. cap. 5. num. 24. Canis. l. 1. tit. 11. Cucchus. l. 1. tit. p. 70. Tabiena. V. Electio. Barb. in c. Quia propter de elect.*

V. Prædicta electionis forma non est in iure præscripta nisi pro iis Prælati tantum, qui generalem & ordinariam iurisdictionem habent, quales sunt episcopi Prælati regulares, & ecclesiarum Collegiarum Præpositi, ab episcoporum iurisdictione exempti. Nam *Lateran Concilium in c. quia propter* pro ecclesiis viduatis tantum præscribit formam electionis. Non dicitur autem ecclesia viduata, nisi quæ pastorem suum velut sponsum amisit. Sponsus autem primo loco episcopus cæsetur, deinde Prælati episcopo minores. In aliis electionibus sufficit, quocumque modo consensus præstitutus maioris partis Capitularium, seu Collegiarum, & consuetudo attenditur. *Laym. QQ. Canonic. pag. 67. & l. 4. Tract. 2. c. 12. n. 6.*

VI. Dubium est, An scrutini forma etiam in postulatione Prælati adhibenda sit? Adhibendam in non solenni postulatione, cum Abbas, vel alius Religiosus ad episcopatum, aliamve Prælaturam postuletur ex *c. quia propter de elect.* colligitur, quia æquiparatur vere electioni. Idem igitur in solenni faciendum erit à potiori. Non minus enim sic postulatus ad prælaturam ius consequitur, quàm si solenniter

electus esset, ut cum *Abb. in citatum cap. quia propter Silv. V. Postulat. o & alii DD. notant Regim. l. 30. tit. 3. c. 14. Az. 11. l. 6. 17. Q. 3.* refert opinionem quorundam, omnes in postulando concordēs esse debere aded, ut vel uno discrepante irrita sit postulatio: quæ nimirum gratiæ & favoris est. Verùm obtinuit hodie contraria opinio & maioris partis vota sufficiunt. *Goff. Off. Abb. Silv. V. Postulatio & c.*

§. II.

De electione per Compromissum.

I. **P**ER Compromissum facultas datur à Capitulo certis personis eligendi, quem prælatura dignum iudicavit. Parvi enim refert, teste Paulo I. C. An ipse ordo (*Decurionum*) elegerit, an is, cui ordo negotium dedit. Possunt autem Capitulares compromittere etiam in personas incertas, ita ut hi unum pluresve designent, per quos constituantur Compromissarii. Illud observatione dignum est, ne Compromissum fiat, unum solū de Capitulo impedire posse. *c. si compromissarius de el. in 6. Moscon. l. 1. par. 1. c. 2. Vallens. l. 1. tit. 6. §. 4. Laym. l. 4. Tr. 2. c. 12. n. 7. Anton. Cucchus. l. 1. inst. 11. 7.*

II. Compromissarii non nisi ex Clero sumendi sunt, quia à Laicis tractari ecclesiastica munia nequaquam convenit. Perinde fuerit autem, ex Capitularibus deligere Compromissarios, vel ex aliis, qui idonei censentur. Nec repugnat unum tantum constitui, v. g. episcopum, cui Capitulum ecclesiæ regularis, aut sæcularis subiectum est. Quo in casu episcopus eligit primò, deinde Capitulo proponet, postea,